

Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerijos

Ministrui Mariui Skuodžiui

Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius

El. paštas: sumin@sumin.lt

2022 gruodžio 23 d.

LINA VA reg. Nr. S-_____

LKVA reg. Nr. S-064

Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komitetui

El. paštas: ekonk@lrs.lt

DĖL TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) inicijavo ir parengė Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 8¹, 11, 17¹, 18, 18², straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 18² straipsnių įstatymo projektą, Nr. XIVP-2183 (toliau – KTK projektas). Šis KTK projektas buvo patvirtintas LR Vyriausybės nutarimu ir pateiktas LR Seimui, kuris po pateikimo KTK projektui pritarė.

Šiuo metu vyksta KTK projekto svarstymas LR Seimo Ekonomikos komitete. KTK projekte numatyta, jog įstatymas įsigalios 2023 m. vasario 1 d. Taip pat KTK projektas numato iš esmės pakeisti dabartinį ūkinės veiklos organizavimą atsisakant poįstatyminiais teisės aktais reglamentuojamų vežėjų parinkimo konkursų, vietoj to siūlant vežimo veiklą reglamentuoti įstatymo lygmeniu užtikrinant laisvą rinkos dalyvių patekimą į rinką, t. y. nustatyti konkurencingą procedūrą naujiems vežėjams parinkti – vežėjai, atitinkantys nustatytus reikalavimus, galės vykdyti veiklą Lietuvos transporto saugos administracijos (toliau – LTSA) nustatytuose tolimojo susisiekimo maršrutuose be konkurso.

Tačiau lygiagrečiai parengto ir pateikto svarstyti KTK projekto, Susisiekimo ministerijai pavaldi LTSA 2022 m. gruodžio 9 d. paskelbė Vežėjų įtraukimo į Potencialių vežėjų sąrašą atranką (toliau – Atranka). Atranka vykdoma vadovaujantis LTSA direktoriaus 2021 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 2BE-346 „Dėl vežėjų įtraukimo į Potencialių vežėjų sąrašą atrankos ir Potencialių vežėjų parinkimo vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais nuostatų patvirtinimo“ (toliau tekste – Įsakymas) patvirtintais Vežėjų įtraukimo į Potencialių vežėjų sąrašą atrankos nuostatais.

Suinteresuoti vežėjai, pageidaujantys dalyvauti Atrankoje ir būti įtraukti į Potencialių vežėjų sąrašą iki 2022 m. gruodžio 30 d. įskaitytinai turi pateikti paraišką LTSA sudarytai Konkurso vežėjui parinkti vežti keleivius tolimojo reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais organizavimo komisijai.

Nors ir žinoma, kad LTSA yra saistoma Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021 m. spalio 15 d. sprendimo priimto administracinėje byloje Nr. eI4-782-816/2021¹, tačiau pagrįstai manome, kad LTSA jau pradėtos Atrankos procedūros yra pernelyg skubotos ir absoliučiai priešingos KTK projekto turiniui, kadangi pagal vieno teisės akto reguliavimą konkurencingos procedūros naujiems vežėjams parinkti organizuojamos be

¹ Lietuvos transporto saugos administracija įpareigota ne vėliau kaip iki 2022 m. gruodžio 31 d. organizuoti tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutų, kuriais veža vežėjai UAB „Vlasava“, UAB „Kupiškio autobusų parkas“, UAB „Plungės autobusų parkas“, UAB „Ignalinos autobusų parkas“, UAB „Skuodo autobusai“, UAB „Biržų autobusų parkas“, UAB „Meteorit turas“, UAB „Joniškio autobusų parkas“, UAB „A. A. transportas“, UAB „Lazdijų autobusų parkas“, UAB „VILKAMA“, UAB „Busotas“, UAB „Varėnos autobusų parkas“, UAB „Jurbarko mažieji autobusai“, UAB „Širvintų autobusų parkas“, UAB „Druskininkų autobusų parkas“, UAB „Raseinių autobusų parkas“, UAB „PANEVĖŽIO AUTOBUSŲ PARKAS“, UAB „JULTURAS“, UAB „Molėtų autobusų parkas“, UAB „Pasvalio autobusų parkas“, UAB „Rokiškio autobusų parkas“, UAB „Naujosios Akmenės autobusų parkas“, UAB „Mažeikių autobusų parkas“, UAB „Šilutės autobusų parkas“, UAB „AUTOVELDA“, UAB „Šilalės autobusų parkas“, UAB „Jurbarko autobusų parkas“, UAB „Jonavos autobusai“, UAB „TRANSREVIS“, UAB „Telšių autobusų parkas“, UAB „Marijampolės autobusų parkas“, individualioji įmonė „Sėknija“, UAB „Šalčininkų autobusų parkas“, UAB „Utenos autobusų parkas“, UAB „BUSTURAS“, UAB „Tauragės autobusų parkas“, UAB „Zarasų autobusai“, UAB „Šakių autobusų parkas“, UAB Tolimojo keleivinio transporto kompanija, UAB „KLAIPĖDOS AUTOBUSŲ PARKAS“, UAB „Kautra“, konkurencingą procedūrą naujiems vežėjams parinkti.

konkurso, o pagal kitą teisės aktą turi būti organizuojamas atrankos konkursas. Taigi, sukuriama teisinio netikrumo ir neapibrėžtumo situacija.

Pažymėtina, jog Lietuvos nacionalinė vežėjų automobiliais asociacija „Linava“ (toliau – LINA) ir Lietuvos keleivių vežimo asociacija (toliau – LKVA) aktyviai dalyvavo LTSA direktoriaus Įsakymo projekto derinimo stadijoje. Buvo išsakyta daugybė pastabų dėl Įsakymo projekto nuostatų ydingumo, buvo keliami klausimai dėl Įsakymo projekto nuostatų teisėtumo bei suderinamumo su aukštesnės teisinės galios aktais. Tačiau iš esmės į pastabas nebuvo sureaguota tinkamai, kas atitinkamai reiškia, jog yra didelė tikimybė, jog praktinis Įsakymu patvirtintų „Vežėjų įtraukimo į Potencialių vežėjų sąrašą atrankos nuostatų“ ar „Potencialių vežėjų parinkimo vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais nuostatų“ nuostatų (sąlygų) taikymas gali sąlygoti teisinius ginčus.

Pagal galiojantį teisinį reguliavimą, esami vežėjai siekdami ir toliau vykdyti ūkinę komercinę veiklą **yra priversti būti tokios nestabilios, neapibrėžtos sistemos dalimi**, nes nedalyvavimas LTSA organizuojamoje Atrankoje iš esmės reikš ne tik vežėjo eliminavimą iš rinkos, bet dar daugiau – bankrotą ir galiausiai juridinio asmens likvidavimą. Nepagrįstai atimta teisė vykdyti ekonominę veiklą neabejotinai sukels žalą.

Manytina, jog institucijos, kurias saisto tiesioginis pavaldumas, turėtų kryptingai ir tarpusavyje suderintai siekti bendro tikslo – nustatyti teisinį reguliavimą, kuris užtikrintų konkurencingą procedūrą naujiems vežėjams parinkti ir būtų suderinamas su teismų išaiškinimais.

Vertinant tai, kad LTSA teismo sprendimu yra įpareigota organizuoti konkurencingą procedūrą naujiems vežėjams parinkti vykdymą iki 2023 m. kovo 31 d., o šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas yra ydingas, nesukuriant teisinio tikrumo (aiškumo) ir galintis sukelti žalą vežėjams bei, kad pereinamas laikotarpis, kol tokia tvarka bus patvirtinta įstatymiškai yra aiškiai per trumpas, **prašome pavesti LTSA:**

- pratęsti paraiškų dėl vežėjų įtraukimo į Potencialių vežėjų sąrašą teikimo terminą iki 2023 m. kovo 31 d. įskaitytinai;
 - kreiptis į teismą dėl termino vykdyti konkurencingą procedūrą pratęsimo iki 2023 m. birželio 1 d.
- Informuojame, kad analogiškas prašymas yra pateiktas Lietuvos transporto saugos administracijai.

Pagarbiai

Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos
„LINA“ generalinis sekretorius

Zenonas Buivydas

Lietuvos keleivių vežimo asociacijos
prezidentas

Gintaras Nakutis